

Op het terrein van het Groesbeekse verzorgingshuis Mariëndaal hielden archeologen gisteren open dag. Zij graven er voordat de bouw van het nieuwe dorpscentrum begint.

'Het is een mooi gebied om te graven, want dit is eigenlijk altijd het machtscentrum van Groesbeek geweest. Hier stonden de belangrijke gebouwen'

Archeoloog Harry Pape

'Zo'n ronde donkere vlek kan er op wijzen dat er een paal heeft gestaan. Maar het kan ook alleen een oude mollenang zijn'

Nogmaals Pape

# Graven naar kasteel

# Groesbeek

## Woontorens en Kasteel Groesbeek

- Op het huidige terrein van Mariëndaal en directe omgeving moet al in de 10e en 11e eeuw bebouwing hebben gestaan. Het gebied was destijds moerassig.
- Vermoedelijk ging het om een zogenoemde rijkshof, een verblijfplaats voor koning of keizer tijdens jachtpartijen.
- In de 13e eeuw werd twee keer een houten woontoren gebouwd die honderd jaar later was vervan-

- gen door een stenen exemplaar.
- De hoogtijdagen van het Kasteel Groesbeek liggen in de 16e eeuw toen de burcht uit drie woontorens bestond.
- In 2005 zijn bij opgravingen al funderingen aangetroffen van een donjon van tien bij tien meter uit de 14e eeuw.
- Rond alle kastelen en torens lagen door de eeuwen heen grachten, gevoed door de Groesbeek.

Archeologen graven deze week op het terrein van verzorgingshuis Mariëndaal. Er is al middeleeuws materiaal gevonden maar de hoofdprijs is nog niet binnen.



Bij alle gevonden sporen, die nog nader onderzocht moeten worden, hebben de archeologen een briefje in de grond gestoken.

## Vooral schoolklassen op open dag

**GROESBEEK** - De open dag van de archeologische werkzaamheden op het terrein van Mariëndaal heeft gisteren vooral veel scholieren getrokken. In de loop van de dag kwamen maar liefst vier complete schoolklassen langs, onder meer van De Sieppe en de Carolusschool. „Maar we hebben de hele dag ook aanloop gehad van losse bezoekers”, vertelt gastheer-archeoloog Harry Pape. Er kwamen onder andere bewoners van het verzorgingscentrum zelf om, onder begeleiding van fa-

milieleden of anderen, eens te kijken wat er toch allemaal aan de hand was rond hun huis. Pape: „Er waren ook bewoners die ons begonnen uit te leggen hoe het er hier vroeger uitzag.” De scholieren hadden vooral veel vragen. „Wat deden ze hier vroeger dan? ‘Hoe kunnen jullie dat dan onderzoeken?’ „Ze mochten zelf door de kuilen lopen en de archeologische vondsten in hun hand houden”, vertelt Pape. „Van één klas wilde een derde na afloop archeoloog worden.”

Groesbeekse leerlingen van groep 7 krijgen uitleg van een archeoloog over de opgravingen bij Mariëndaal. foto's Bert Beelen

vé-tuin van mevrouw Poelen was”, vertelt de archeoloog. „We hebben eerst gewacht tot ze verhuisd was. Nu hebben we haar tuin helemaal gesnoeid en egaal gemaakt zodat we er goed bij kunnen. De komende dagen gaan we juist daar graven naar resten van het kasteel. Dat kunnen verkleuringen in de bodem zijn, maar misschien vinden we wel fundamenten of delen van een muur. Het is een mooi gebied om te graven, want dit is eigenlijk altijd het

machtscentrum van Groesbeek geweest. Hier stonden de belangrijke gebouwen.” Voor het grove werk maken de archeologen gebruik van een graafmachine, daarna worden de schopjes en de metaaldetectors in stelling gebracht. Pape: „We kunnen niet overal bij, want er liggen aardig wat leidingen in de bodem. Het is te kostbaar om daar onder te kijken. Meestal is de bodem door die leidingen ook al te veel verstoord.”



door Geert Willems

geert.willems@gelderlander.nl

W el grachten maar nog geen kasteel. Dat is de voorlopige tussenstand van de opgravingen die archeologen deze week doen op het terrein van verzorgingshuis Mariëndaal in Groesbeek.

De zorginstelling wordt momenteel al verbouwd maar er moeten nog meer nieuwe gebouwen bijkomen. Ook wordt aansluitend een nieuw winkelgebied gecreëerd. Voordat aannemers de grote centrumoperatie gaan uitvoeren, graven archeologen echter eerst naar historische resten in de bodem. Medewerkers van het archeologisch adviesbureau The Missing Link en van het bedrijf ACVU uit Beesd hebben in april al een week lang proefsleuven gegraven, om te speuren naar interessante resten. Deze week zijn ze teruggekomen voor het echte graafwerk. De inwoners van Groesbeek konden gisteren ook komen kijken wat er tot dusver precies allemaal in de bodem is gevonden. Op het terrein zijn indrukwekkend veel vierkante gaten te vinden. „We hebben ook al enkele gaten dichtgegooid”, vertelt archeoloog/adviseur Harry Pape van The Missing Link. „We hopen natuurlijk restanten van het kasteel te vinden, maar voorlopig hebben we al-

leen grachten.” Hij wijst naar verkleuringen in de bodem waaraan deskundige ogen meteen kunnen zien dat er in het verleden iets is gebeurd of heeft gestaan. „We hebben veel sporen uit de middeleeuwen gevonden en mogelijk ook bewoningsresten uit de laat-Romeinse tijd.” Bij alle verkleuringen zijn witte briefjes in de bodem geprikt met een nummercode van de vindplaats. Pape: „Zo'n ronde donkere vlek kan er op wijzen dat er een paal heeft gestaan. Maar het kan ook alleen een oude mollenang zijn. Daar komen we bij nader on-

derzoek achter. Op een bepaalde plek hebben we ook veel glas en aardewerk gevonden. Dat kan er op wijzen dat daar een afvalkuil is geweest. Kijk, dit soort glas is zeker vijftig jaar en mogelijk ouder. Archeologisch materiaal dus. Ook deze aardewerken scherven zijn waarschijnlijk wel van een paar honderd jaar geleden.” De archeologen hebben wel een idee waar de restanten van het kasteel ongeveer te vinden moeten zijn, maar juist op die plek hebben ze nog niet gegraven. „Dat ligt op een deel van het terrein waar tot voor kort nog de pri-